

21 päivänä toukokuuta 2024

**Säännöt hallinnollisesta lähestymistavasta verkossa olevaan lapsipornografiseen aineistoon
(Laki hallinnollisesta lähestymistavasta verkossa olevaan lapsipornografiseen aineistoon)**

MUUTETTU LAKIEHDOTUS

Me, Willem-Alexander, Jumalan armosta, Alankomaiden kuningas, Orania-Nassaun prinssi jne. jne. jne.

tervehdimme kaikkia, jotka tämän näkevät tai kuulevat, ja annamme tiedoksi, että olemme katsoneet, että on suotavaa antaa lainsäädäntöä verkossa olevan lapsipornografisen aineiston säilyttämisen ja välittämisen torjumiseksi; minkä johdosta kuultuamme korkeimman hallinto-oikeuden neuvoa-antavaa jaostoa ja Alankomaiden parlamenttia hyväksymme ja säädämme seuraavaa:

(...)

14 § Rikoslain muuttaminen

Muutetaan rikoslaki seuraavasti:

(...)

4. Lisätään 253 §:n jälkeen pykälä seuraavasti:

253 a §

Henkilölle, joka jakelee, tarjoaa, asettaa avoimesti näytteille, valmistaa, tuo maahan, vie maasta, hankkii tai pitää hallussaan esinettä, joka on tarkoitettu seksuaalisten tekojen tekemiseen ja jonka ulkonäkö jäljittelee sellaista lasta tai sellaisen lapsen kehon osaa, joka on alle 16-vuotias, määrätään enintään neljän vuoden vankeusrangaistus tai viidennen luokan sakkorangaistus.

5. Korvataan 254 §:n 1 momentin c kohdassa ilmaisu ”253” ilmaisulla ”253 a”.

(...)

PERUSTELUT

Säädöksen esittäjä ehdottaa lasten suojelemisesta annetun lakiehdotuksen päätavoitteen mukaisesti, että lapsen ulkonäköä jäljittelevät seksinuket kielletään. Lapsen ulkonäköä jäljittelevien seksinukkejen ilmestyminen Alankomaiden markkinoille on ollut huolestuttavaa kehitystä jo monen vuoden ajan, ja niiden hallussapito ja liikkuminen normalisoi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan alakulttuuria. WODC:n (tieteellinen tutkimus- ja tietokeskus) lapsen ulkonäköä jäljittelevien seksinukkejen kieltämisestä koskevassa pikatutkimuksessa todettiin, että ei ole poissuljettua, että tietty käyttäjäryhmä voi lisätä lasten hyväksikäytön riskiä. Englannissa tuli löysi myös lapsipornografista aineistoa 75 prosentissa etsinnöistä, jotka liittyivät lapsen ulkonäköä jäljitteleviin seksinukkeihin.

Tästä syystä säädöksen esittäjä katsoo, että lapsen ulkonäköä jäljittelevien seksinukkejen sallimisen jatkaminen on ristiriidassa sen velvollisuuden kanssa, jonka mukaan viranomaisten on suojeltava lapsia. Tämä suuri merkitys kompensoi jonkinasteista empiiristä epävarmuutta, joka liittyy lapsen ulkonäköä jäljittelevien seksinukkejen ja lasten hyväksikäytön väliseen suhteeseen. Ikäraja on valittu 16 vuotta 18 vuoden sijasta, koska lapsen ulkonäköä jäljittelevän seksinukkeen on oltava selvästi erotettavissa aikuisen ulkonäköä jäljittelevästä seksinukesta. Tämä on linjassa rikoslain 240 c §:ssä säädetyn ikärajan kanssa. Valittu neljän vuoden enimmäisrangaistus vastaa myös rikoslain 240 c §:ssä säädettyä enimmäisrangaistusta. Kyseisessä pykälässä kriminalisoidaan erikseen lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa valmistelevat teot. Enimmäisrangaistus on pienempi kuin vastaavasta lapsipornografian hallussapitoa, levittämistä ja tuottamista koskevasta rikoksesta määrättävä rangaistus (rikoslain nykyinen 240 b §, rikoslain uusi 252 § 1 päivästä heinäkuuta 2024 alkaen), jonka enimmäiskestoksi on säädetty kuusi vuotta.

Alun perin lapsen ulkonäköä jäljittelevien seksinukkejen kieltäminen oli osa seksuaalirikoslakia. Kielto päätettiin kuitenkin poistaa lakiehdotuksesta kesäkuussa 2023 menettelyllisistä syistä, ja kiellosta ilmoitettiin erillinen lakiehdotus. Mitään ei ole kuulunut sen jälkeen, ja lapsen ulkonäköä jäljitteleviä seksinukkeja voidaan edelleen tuoda laillisesti Alankomaihin ja niitä on saatavilla.

Korkeimman hallinto-oikeuden toimittamissa tiedoissa suositeltiin, että lapsen ulkonäköä jäljitteleviä seksinukkeja koskevasta kiellosta ilmoitetaan, koska kiellolla mahdollisesti rajoitetaan palvelujen vapaata liikkuvuutta. Säädöksen esittäjä kannattaa periaatteessa tätä palveludirektiivin tulkintaa. Australian, Kanadan, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltojen kaltaisten maiden lisäksi useat EU:n jäsenvaltiot ovat nyt kieltäneet lapsen ulkonäköä jäljittelevät seksinuket. Useat maat, muun muassa Tanska, eivät ole ilmoittaneet kiellosta. Euroopan komissio ei ole myöhemmin käynnistänyt rikkomusmenettelyä. Saksa on ilmoittanut lapsen ulkonäköä jäljitteleviä seksinukkeja koskevasta kiellosta. Muun muassa Tšekissä ja Portugalissa lapsipornografisen aineiston hallussapitoa ja levittämistä koskevia säännöksiä tulkitaan siten, että niihin sisältyvät myös lapsen ulkonäköä jäljittelevät seksinuket. Euroopan komissio ei ole parhaan tietomme mukaan kyseenalaistanut tällaisia lapsen ulkonäköä jäljitteleviä seksinukkeja koskevia kieltoja. Säädöksen esittäjä pitää tärkeänä, että Alankomaiden lapsen ulkonäköä jäljitteleviä seksinukkeja koskeva kielto on myös oikeudellisesti kestävä eikä aiheuta (menettelyllisiä) vastalauseita Euroopan komissiossa. Jos kiellosta ilmoitetaan, sovelletaan kolmen kuukauden odotusaikaa ilmoituksen tekohestä.

Tämä lakiehdotus mahdollistaa sen, että lakiehdotuksen osat voivat tulla voimaan eri ajankohtina. Säädöksen esittäjä voi hyvin kuvitella, että kun tämä muutos hyväksytään, hallitus ilmoittaa, että kielto tulee voimaan vasta, kun ilmoitusmenettely on saatettu onnistuneesti päätökseen. Jos käy ilmi, että Euroopan komissio vaatii muutoksia, hallitus voi päättää, ettei se pane kieltoa täytäntöön ennen kuin molemmat kamarit ovat tarkastelleet lakiehdotuksen korjausluonnosta.

Annettu

Oikeus- ja turvallisuusministeri